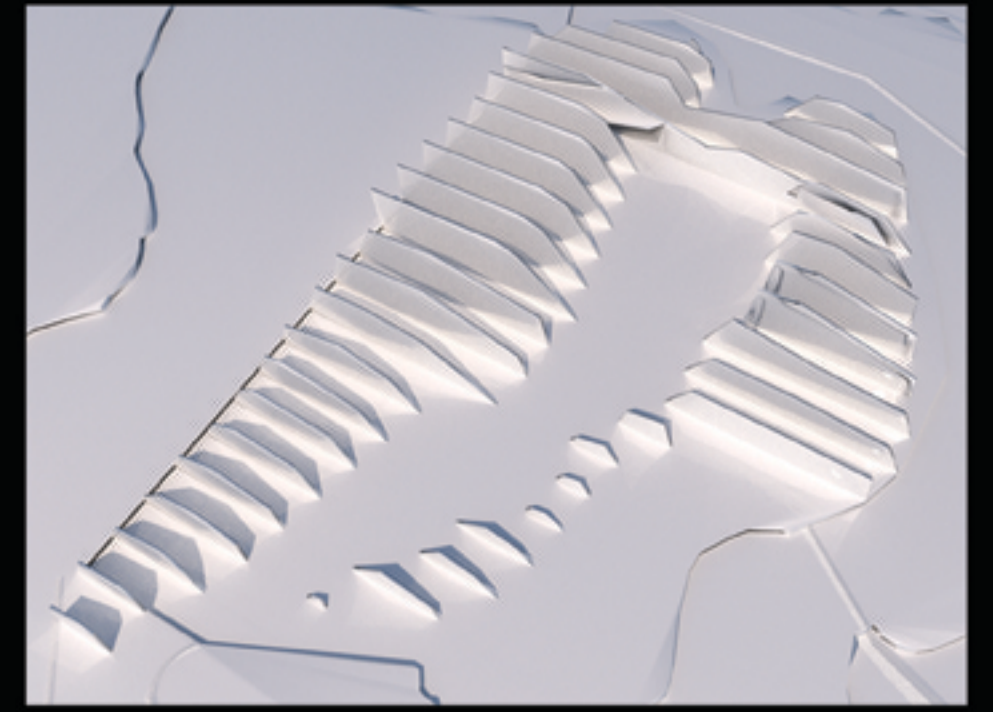
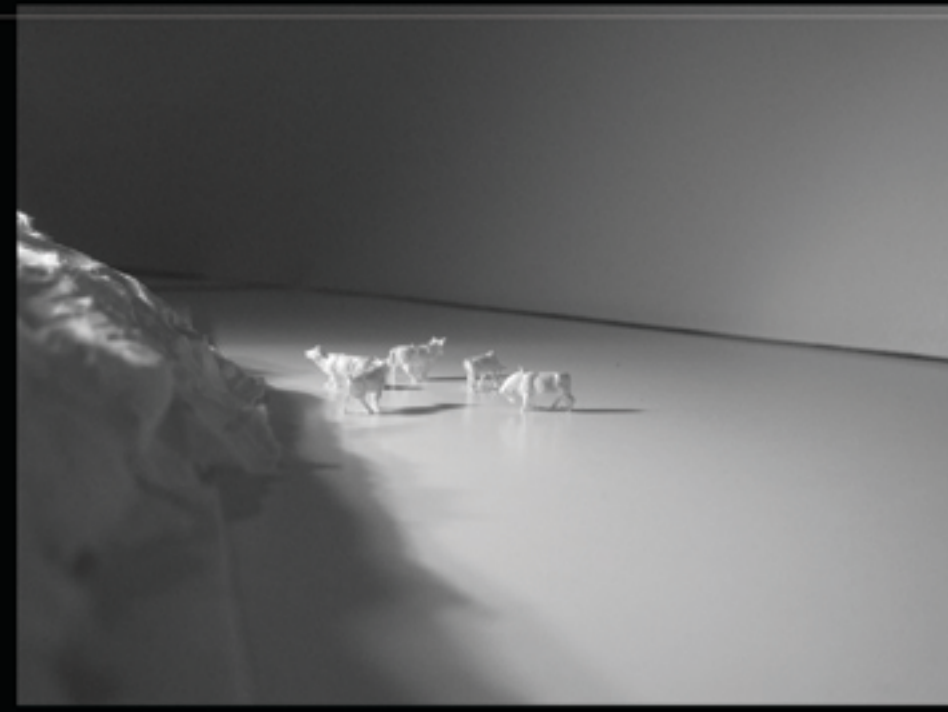
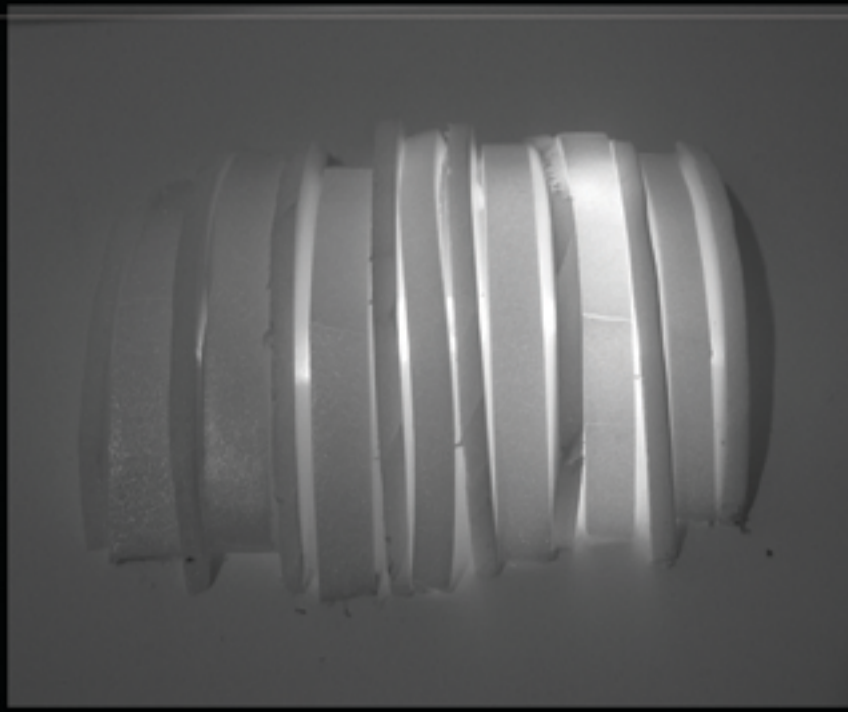
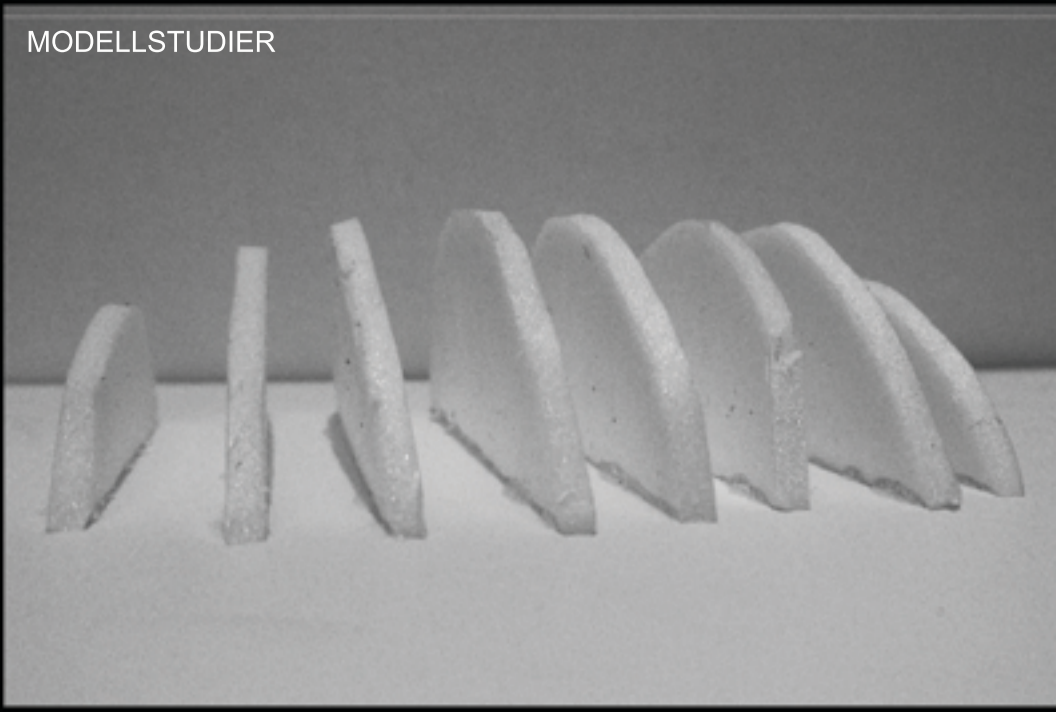
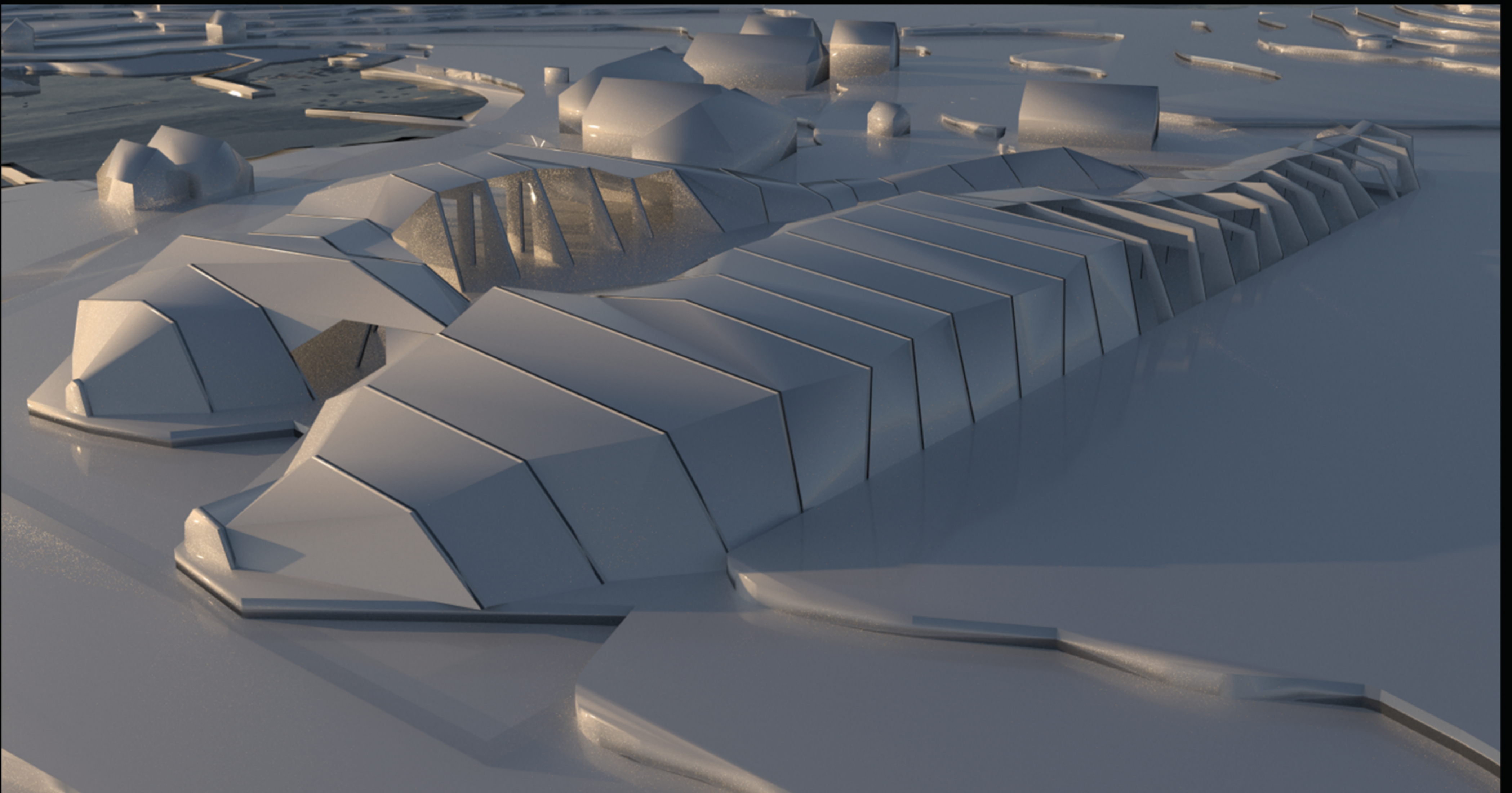
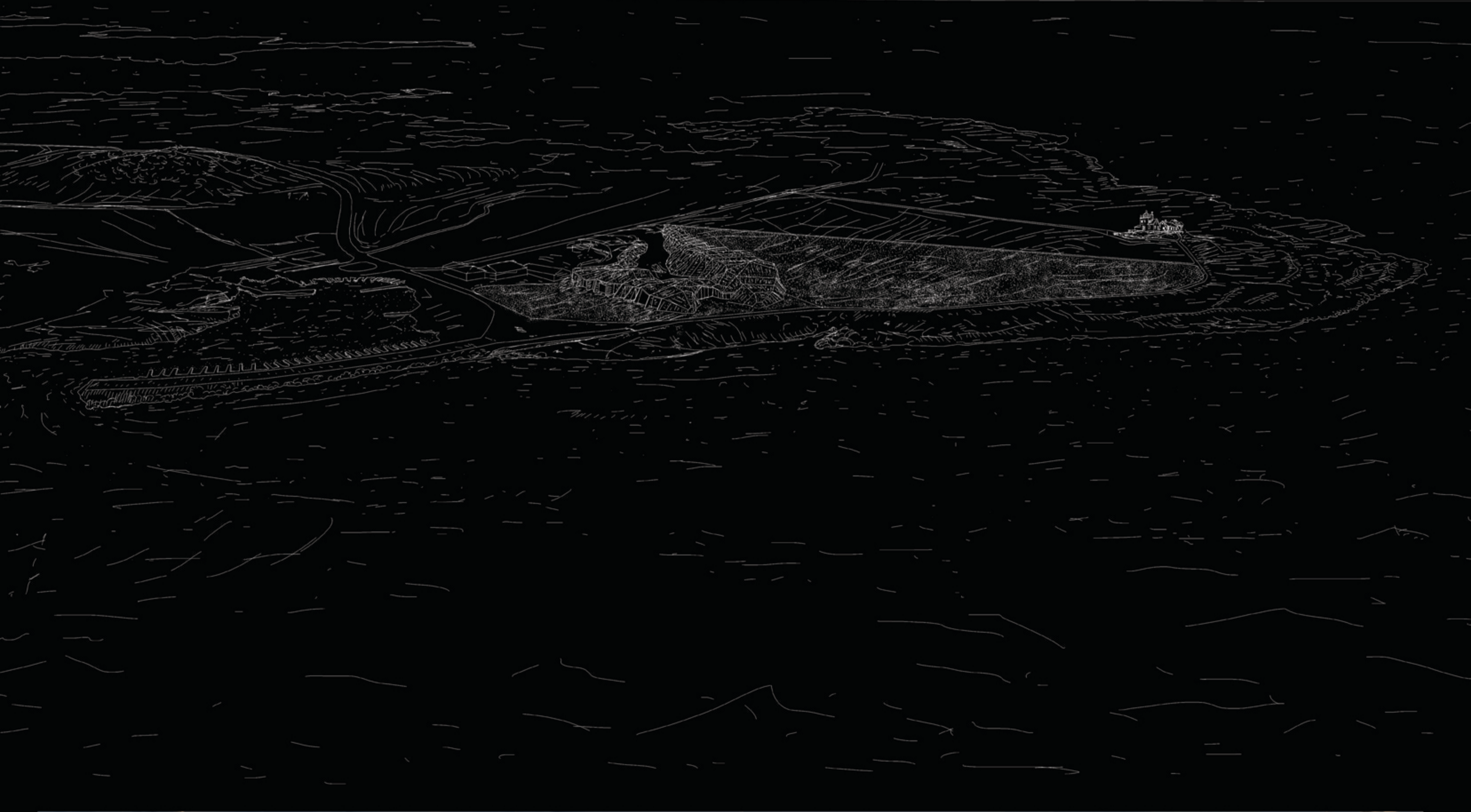
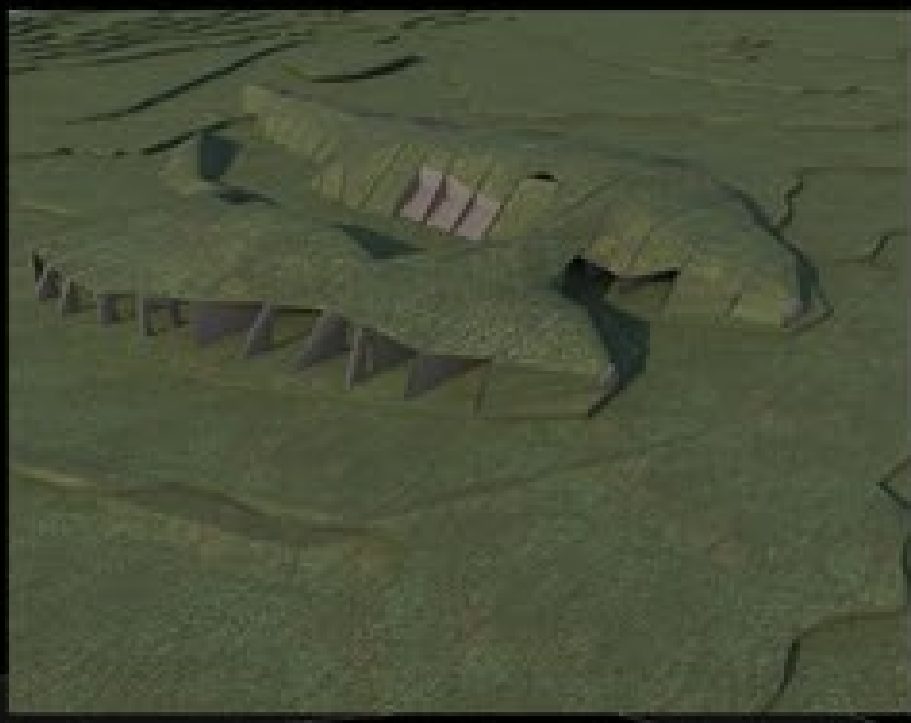

MODELLSTUDIER

Tungenes er Jærens nordligste spiss og er del av Norges største lavslette. Tomten ligger på en halvøy med små høydedrag. Området er preget av stor landbruksaktivitet, og ligger værutsatt til helt på "kanten mot havet". Karakteristisk for området er grønne arealer av dyrka mark, mange steingarder, havet og strandsonen (havstrand med strand-berg, rullesteinstrand og strandeng). Baklandet består av plantefelt og dyrka beite. Landskapet har et dempet uttrykk, og det er liten stigning fra hav til hei. Havbruket og fisket har vært avgjørende faktorer for bosettingsmønsteret og aktiviteten i området. Det er storlått utsikt mot indre og ytre Ryfylke. Det mektige og sårbare landskapet på Tungenes gir allerede en storlått ramme for et fremtidig vitensenter.

Ide og konsept:

Prosjektet tar utgangspunkt i ideen om et møte mellom fiskerbonden og havet. Tradisjonelt sett har bøndene vært aktive brukere av kystsonen, og det vil være naturlig at et maritimt vitensenter formidler kunnskap om både fortidens og dagens bruk av strandsonen. Stedet er preget av landbruk og sjøbruk, hvor natur- og kulturverdiene er knyttet sammen til en helhet med stort særpreg og stor identitetsverdi for folk på Jæren. Det er dette samspillet mellom aktiviteter på havet og på land som definerer det moderne Norge. Et sentralt punkt i utformingen av forslaget har således vært å la helheten og variasjonen i kulturlandskapet være bestemmende for bygningsutformingen. Samspillet og relasjonen til omkringliggende bebyggelse søkes ivarett i prosjektet; ikke bare ved at arkitekturen blir del av landskapet, men at arkitekturen blir landskapet på denne kanten hvor landbruket og havet smelter sammen.

I dette møtet søker prosjektet å skape kullisser for et vitensenter i form av en stille integrering og innlemmelse av stedet – med et ønske om at bygget skal fremstå som et ubleket lerret; klar til å fylles med fortid og framtid. Prosjektet søker å gjenskape tradisjonelle elementer på en ny måte. Konstruksjonen er enkel. Den etableres ved et bærende skjelett av limtretragere, som spalter på en kantret båt (eller som et fiske-skjelett), plassert hver 5 meter og forankret i bakken. Spantene danner et fleksibelt system hvor innvendige vegger kan plasseres etter behov. Bygningsstrukturen blir på denne måten tilrettelagt for en fleksibel organisering av utstilling og møteplasser. Det omkringliggende landskapet vil delvis absorbere denne konstruksjonen ved at masser etterfylles mot bygningskroppen og gjenskaper et gresskledd småkupert landskap, som allerede eksisterer på stedet. Samtidig gir dette assosiasjoner til tradisjonell jærsk byggeskikk, som ble bygget for å gli mot vinden, og gi ekstra isolering mot naturkreftene. Som le ble det brukt stein, og dersom terrenget var passende ble deler av huset bygd inne i bakken.

Høydedragene starter allerede i tomtegrensen mot vest, og deler av skjelettet er derfor plassert utenfor byggegrensen. Slakere høydedrag kan oppnås ved at vestfløyen forskyves mot øst. Størrelsen på atriet reduseres tilsvarende. Oppdrett og fisk vil være sentrale elementer i et nytt vitensenter. Flere års forskning har resultert i moderne oppdrettsanlegg hvor fisken samles i merder. "Sirkulasjon" er et sentralt begrep i oppdrettsnæringen, og har vært et sentralt begrep i forbindelse med utkastet. En sirkulasjon mellom landbruket og havet, sirkulasjon i havstrømmene, sirkulasjon i oppdrettsmerder mv.

Et atrium i midten av bygningsmassen samler senterets identitet i et hjerte. Hjertet skal reflektere omgivelsene, bygningsvolumenes forhold til hverandre, samt innholdet og sirkulasjonen i vitensenteret. Besøkende sluses gjennom små gresskledd høydedrag og inn i hjertet. Parkering (universell utforming) skjules i disse høydedragene mot vest. På samme måte vil sykkelparkering integreres i et konstruert høydedrag mot øst. Parkering ligger på kote +4, og terrenget skråner svakt inn mot atriet som ligger på kote +3. I de konstruerte høydedragene kan det også etableres utvendig bod for redskaper og "hageslange".

Fra den åpne plassen i midten har en full oversikt over bygningsmassen - noe som gjør bygget svært lesbart. Kafé og andre fellesområder (hovedinngang, butikk, garderobe) er plassert lengst mot sjøkanten som transparente rom hvor utsikten mot og formmønstret av sjøen er i fokus. Denne forbindelsen styrkes ytterligere ved at det etableres direkte adkomst fra sjøkanten til senteret i nord. Utstillingslokalene ligger innenfor – delvis skjult av kunstige høydedrag som danner fasaden mot vest.

AREALOVERSIKT

Lager- mottak:	200 m ²
Teknisk rom:	97 m ²
Utstilling:	1 190 m ²
Verksted/ vaskerom:	80 m ²
Kontor/ garderobe personal:	100 m ²
Butikk/ resepsjon:	50 m ²
Garderobe/ toiletter:	102 m ²
Kjøkken/ serveringsområde:	70 m ²
Kafé:	183 m ²
Foaje auditorium:	44 m ²
Grupperom:	50 m ²
Materom:	50 m ²
Undervisningsrom:	100 m ²
Lager materiell:	29 m ²
Redskap:	11,5 m ²

Sum romprogram 2 356,5 m²
Overbygget areal (max): 331,4 m²
Parkering UU: 205,8 m²
Sykkelpark: 96,3 m²

BRA total: 2 990 m²
BYA (grunnflate): Ca 1 648 m²

BYA: Ideen bak forslaget er at arkitekturen blir landskap. Vestfløyen representerer bruksareal helt/ delvis under terreng. Det er ikke fastsatt bestemmelser hvordan terrenget skal utformes. Verksted, teknisk rom, personalområde, samt utstillingsdelen anses som areal under planert terreng, og er derfor ikke medregnet i BYA.

Atriet gir adkomst til vitensenterets ulike soner, og det er uproblematisk å løse av deler av senteret for eksempel ved utleie og andre arrangementer. Den store åpne plassen gir ly for nedbør og vind, og vil invitere til bruk også utenfor senterets åpningstider. I sommermånedene vil atriet kunne brukes i forbindelse med uteservering, utendørs konserter, og eventuelt til prosjekter i vitensenterets regi. Atriet har et utendørs amfi med ca. 100 sitteplasser som kan benyttes ved gruppesamlinger- konserter- undervisning mv. Amfi er vendt mot foaje/ auditorium. Ved å spenne opp lerret kan vindusfasaden benyttes til fremvisning av filmmateriell og lignende.

Trafikk- og varelevering: Laste- og losseområdet har fått en sentral- men samtidig skjult plassering. Det er avsatt snuplass utenfor lager/ varemottak, slik at en sikrer smidig og trafiksikker avlevering av nødvendig gods. Laste- losse området er åpent, men deler av skjelettet vil omslutte plassene. Det er avsatt plass til 7 parkeringsplasser på tomten (universell utforming). Plassene er delvis skjult i det konstruerte høydedraget mot vest. Det vil være mulig med ytterligere parkeringsplasser for personalet dersom ønskelig.

Romløsning: Personalfunksjonene er plassert i byggets nordende hvor de vil ha en tilbaketrukket rolle i bygningsmassen, samtidig som plasseringen gir god oversikt over bygget. Verksted og vaskerom er også plassert i personalområdet – men kan uten problemer flyttes nærmere varemottak og lager. Det anses imidlertid hensiktsmessig at verksted, vaskerom og øvrig personal har muligheter for direkte utgang til det fri.

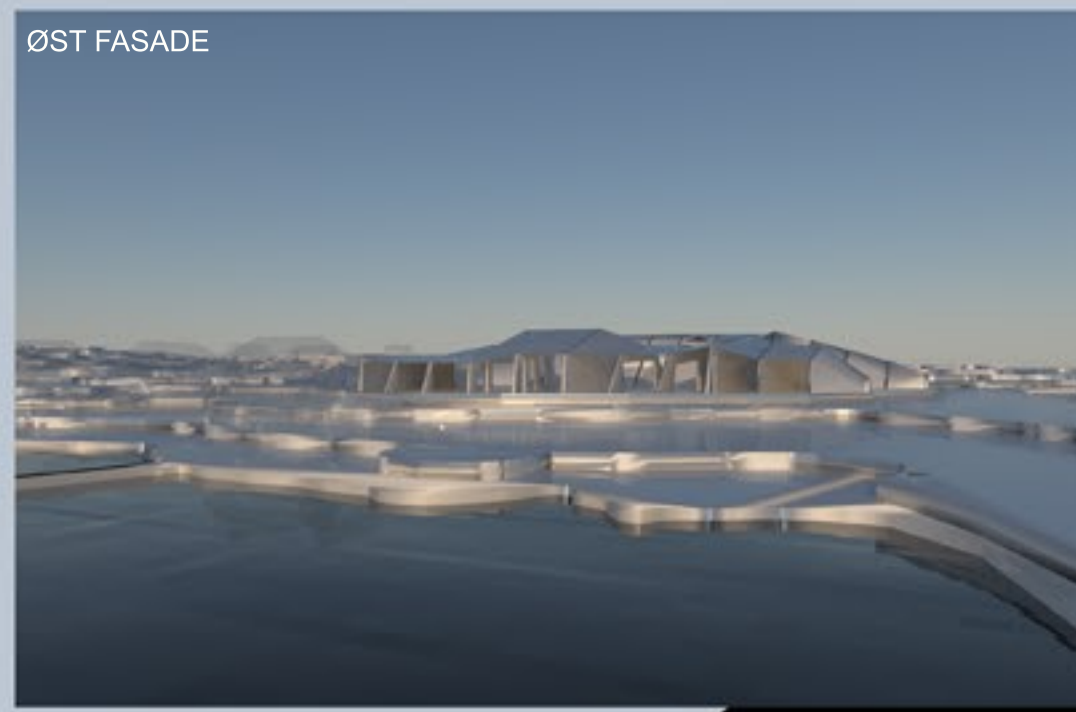
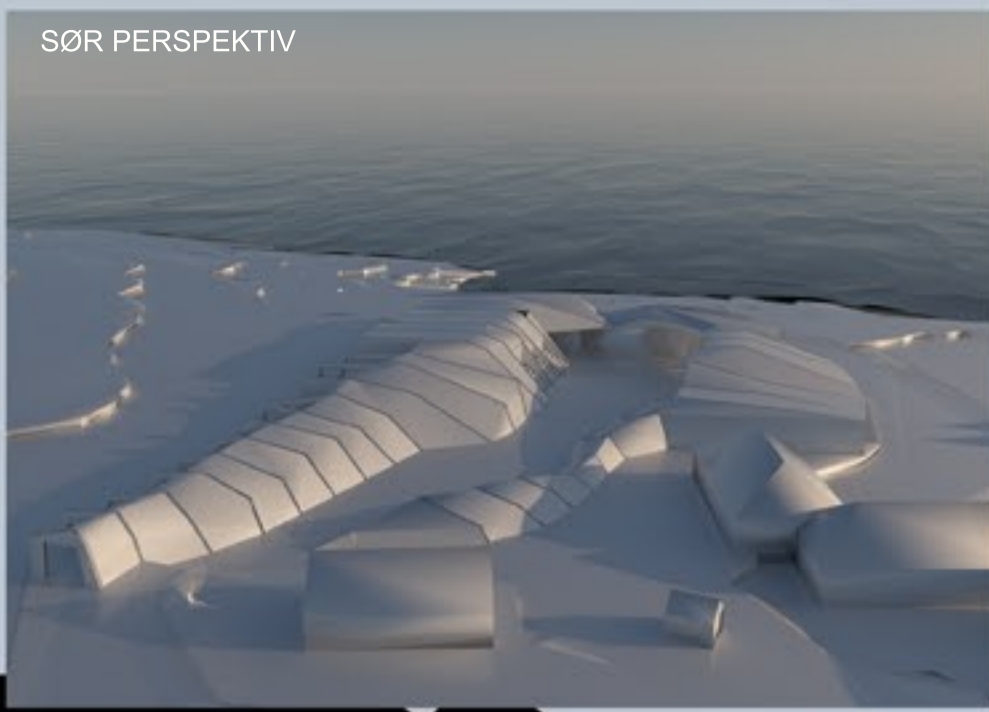
Butikk og resepsjonsområdet har fått en sentral plassering- både i forhold til personalkontorer og i forhold til kafé, og fungerer som bindeleddet mellom utstillingslokalene og resten av vitensenteret. Toaletter og garderobe ligger sentralt i forhold til hovedentré og kafé, og er i første omgang tiltenkt besøkende. Toaletter for ansatte legges til personalområdet.

Kjøkkenet ligger noe tilbaketrukket i det nordøstlige hjørnet, og vil fungere som utsalg for kaféen. En deling av kjølerom i to muliggjør oppbevaring med ulike temperaturer for ulike matvarer. Varer kan leveres gjennom atrium utenfor besøkstiden, evt. fra sjøsiden. Kaféen er plassert i landskapet nærmest strandlinjen. Det er her en til fulle kan lene seg tilbake og beskue den storslåtte naturen som omgir senteret. Det er mulig med uteservering både i atrium- og mot sjøen på østsiden av bygget.

Hale østfløyen preges av gjennomslipplighet og store vindusflater. Også mellom materom og undervisningsrom er det foreslått transparente flater – disse kan ved behov lukkes med lameller e.l.

Utstillingslokalene i nordfløyen ligger mer tilbaketrukket og er mer lukket. Dagslyset kontrolleres gjennom lysjakter i taket – i tilknytning til limtretragere. Ved behov for ytterligere dagslys kan det være aktuelt å åpne fasaden mot atriet. Det ytterste rommet vil således være egnet for utstillingsobjekter, mens de mer lukkede utstillingene legges lengst inne.

Undervisningsområdet bærer preg av stor fleksibilitet med dører/ skyvefelt mellom de ulike rommene. Auditoriet kan arrangeres på ulike måter – og med en roterende teleskoptribune holdes alle muligheter åpne. Undervisningsrommet har inngang via materom, men også egen inngang fra utsiden for bruk når materom er okkupert.

SITUASJONSPLAN 1/500

Vegetasjon:
Den naturlige vegetasjonen på stedet vil være enerådende. Foruten strandberg og strandeng er området dominert av dyrket gress og gressbeite, med mye buskfuru (plantet). Ny beplantning vil utelukkende bestå av små innslag av buskfuru. Andre lav-arter i området foredles og skjermes.

Materialer:
Materialer som benyttes er tre, glass, samt gresskledd terreng som del av fasaden.

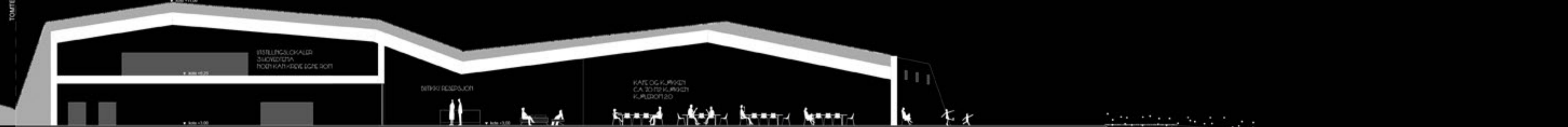
Energi:
Vestfløyen blir godt isolert ved at terrenget omslutter bygningskroppen. Sollyset som slipper inn gjennom glugger i taket bidrar til å gi en varmeeffekt.

I den transparente østfløyen vil også sollyset bidra til å gi varmeeffekt, og økende isolasjon kan oppnås med doble vindusfasader. Det installeres en sjøvarmepumpe som benyttes til vannbåren varme. Vannet varmes ved hjelp av solfangere.

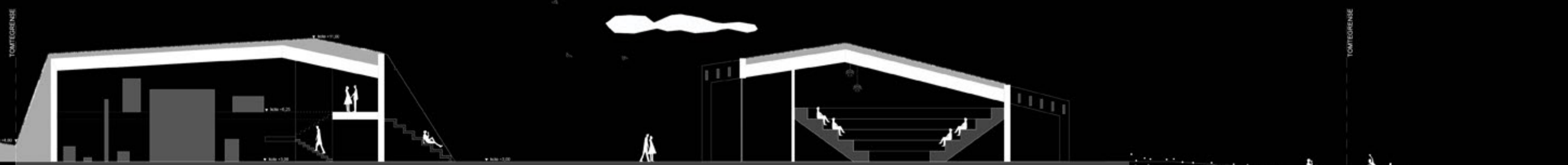
Oppsummering:
Forslaget består av to bygningskropper/ fløyer som er formet ved hjelp av bærende skjeletter. Skjelettene danner rom, soner og landskap. Østfløyen åpner seg mot havet og bærer preg av gjennomsiktighet og UTSIKT.

Vestfløyen omslutes av landbruksområdene omkring og gir INNSIKT i form av opplevelse og læring i varierende utstillinger. Et dempet og fleksibelt forslag som representerer en ramme for formid-

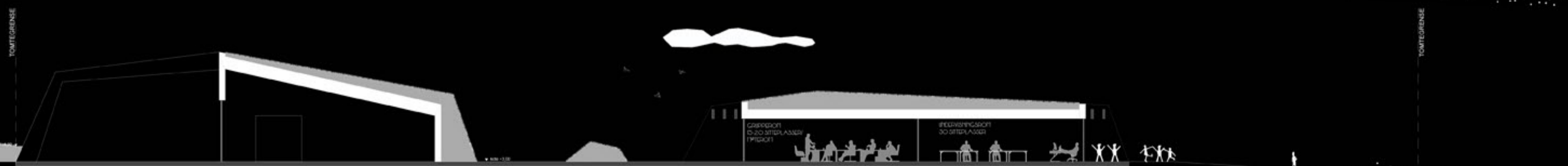
SNITT 5-5

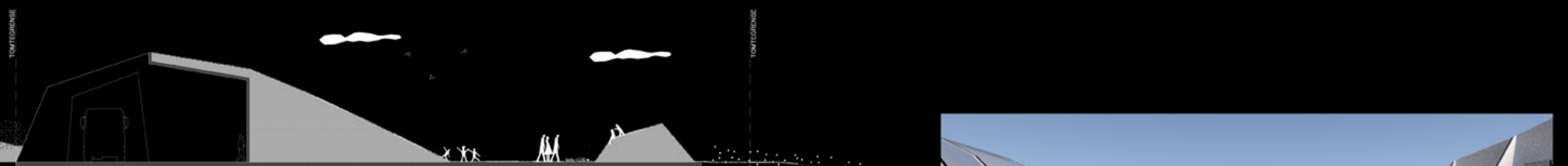
SNITT 4-4

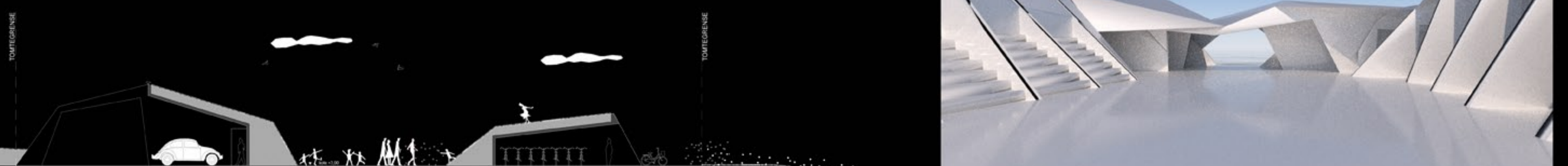
SNITT 3-3

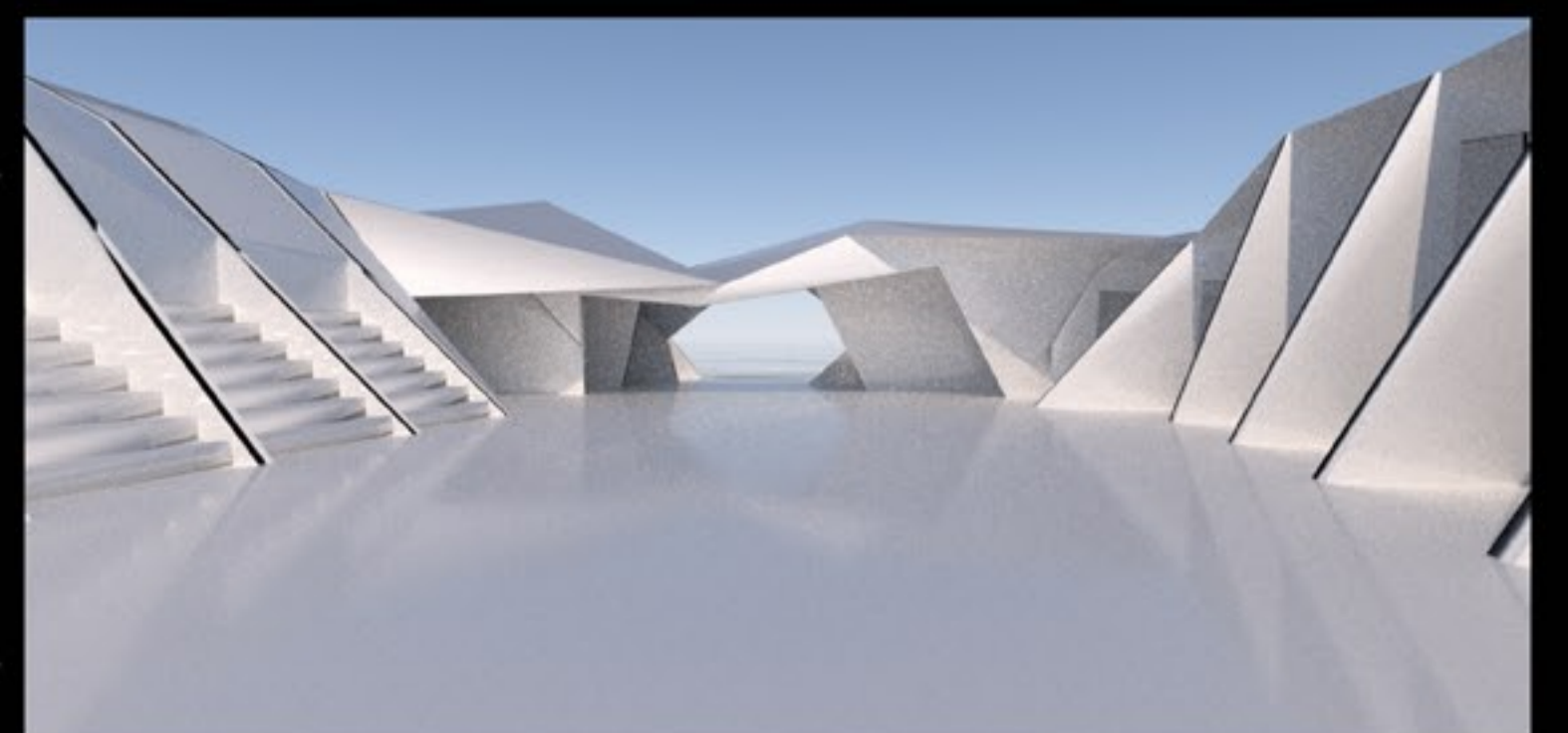
SNITT 2-2

SNITT 1-1

SNITT 1/200

INTERIØR